

ПРОБЛЕМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

РОГАЧОВА Світлана Анатоліївна - Миколаївський державний аграрний університет

В статье рассмотрены вопросы необходимости автоматизации учета на предприятии. Сделан обзор современных программных продуктов фирмы-разработчика «1С».

Ключові слова: автоматизація обліку, програмний продукт.

Вступ

Результативність роботи будь-якого підприємства в наш час багато в чому залежить від вдосконалення управління його діяльністю. Працювати більш оперативно з найменшими витратами допомагає автоматизація облікових процесів в організації.

Загальновідомим представником бухгалтерських програм з високим рівнем автоматизації процесів є фірма «1С» із своїми програмними продуктами «1С:Підприємство 7.7», що еволюціонував до «1С:Підприємство 8.2». Але зараз перед представниками підприємств постає питання: «Що ж саме обрати серед представлених продуктів?». При вирішенні питання автоматизації обліку необхідно дуже обережно підбирати необхідний програмний продукт, який би найбільше підходив до структури підприємства.

Постановка проблеми

У напрямі розробки результативного програмного забезпечення було створено два різновиди програм, а саме: ті, що базуються на автоматизації більшості облікових та аналітичних процесів, а також програмі-конструктори, що дають відносну свободу у виборі дій [1].

Програмні продукти, розроблені фірмою «1С» дозволяють працювати в одному інформаційному просторі як бухгалтерському, так і оперативному обліку, тому дуже важливо проаналізувати необхідність вибору серед них.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблема використання і вибору інформаційних технологій у господарській діяльності підприємств, а саме у веденні бухгалтерського обліку була вивчена у працях таких вітчизняних і зарубіжних вчених, як Ф.Ф. Бутинець, Е.К. Гільде, С.В. Іваненко, А.Г. Загородній, В.І. Ісаков, Ю.А. Кузьмінський, Т.А. Писаревська та ін.

Мета дослідження

Зробити порівняльну характеристику програмних продуктів «1С:Підприємство 7.7» і «1С: Підприємство 8». Показати переваги та недоліки її впровадження на підприємствах малого, середнього та великого бізнесу.

Основні результати дослідження

Платформу «1С: Підприємство 8» було створено з урахуванням 6-річного досвіду застосування систем програми «1С: Підприємство 7.7» (хоча свій історичний розвиток цей програмний продукт почав значно раніше). Нове покоління технологічної платформи (версія 8) з'явилося на ринку ще 31 червня 2003 року (14 серпня 2001 р. випу-

щена ознайомлювальна версія), воно прийшло на зміну поточній версії платформи «1С:Підприємство 7.7», вирішуючи при цьому низку основних завдань: підвищення продуктивності та масштабованості, розширення функціональних можливостей та підвищення ефективності процесу розробки. У січні 2008 році платформа оновилася до версії 8.1. Далі розвиток подій став просто нестримним. Восени 2009 року в Україні виходить платформа 8.2. Майже два роки фірма «1С» випускала оновлення для обох платформ (8.1 і 8.2), але з 1 червня 2011 року оновлення випускаються лише для платформи 8.2 [2, с.7].

На даний момент із усього обсягу використовуваних облікових систем близько 90% – це програмні продукти «1С». Це говорить не тільки про широку поширеність продуктів, а й про їх ефективність. Але використання найпоширенішою системи обліку ще не гарантує повного вирішення всіх завдань автоматизації управління, які стоять перед організацією.

При автоматизації обліку на виробництві, замовник (підприємець) повинен не тільки купити необхідне програмне забезпечення, а й провести повну (або часткову) автоматизацію процесу обліку. З цієї метою він повинен оцінити, перш за все, рівень комп'ютерної грамотності своїх співробітників (при необхідності слід провести підготовку чи перепідготовку персоналу). Також, слід оцінити перспективи розвитку фірми, адже можливо через пів року підприємство розширить свою діяльність або відкриє новий напрям.

Тільки після цих кроків можна приступати до вибору програмного продукту.

Незважаючи на те, що програма «1С:Підприємство 7.7» існує вже більше 10 р., вона досі ще популярна у користувачів. В ній присутні готові шаблони, алгоритми, налаштування, що побудовані на базі SQL технологій, написано і впроваджено досить багато модулів, яких не вистачало із самого початку. За лічені хвилини у данному програмному середовищі можна підготувати потрібні звітні документи чи роздрукувати первинну документацію. Інформація зберігається у системі зручних структурованих

довідників. Всі помилки вже виявлені і видалені. Проте системі «1С: Підприємство 7.7» не притаманна висока гнучкість у пристосуванні до низки облікових задач, як це властиво програмам – конструкторам. Тим більше «1С: Підприємство 7.7» вже давно виключена із прайсів офіціальних дилерів «1С: Підприємства 7.7» і продається лише із наявністю спеціального дозволу.

У зв'язку з цими та іншими недоліками програми багато користувачів «1С» перейшли на нову платформу – «1С: Підприємство 8».

Причин, що призвели підприємства до такого рішення, декілька. Одна з них – масштаби діяльності підприємств, які нашоуються на гальмівну систему обробки гігабайтних масивів даних, зростають. У результаті – помітне уповільнення в роботі і роздратування, що накопичується від цього, вже не можуть не змушувати активно шукати альтернативу.

Відомо, що у версії 7.7 основний наголос зроблено на розв'язання облікових завдань. На підприємстві, що активно зростає і розвивається, ускладнюються і завдання, що стоять перед керівництвом. І якщо в цій динаміці продовжувати використовувати таку систему, неминуче виникнуть проблеми. Тут не обійтися без прогнозу на найближчу і віддалену перспективу, без правильної розстановки акцентів. А для цього треба контролювати роботу з клієнтами, оптимізувати процес виробництва (не тримати на складах зайвих товарних запасів, позбутися непродуктивних робочих процесів тощо). Врешті-решт розуміти, що відбувається на підприємстві – чи виконуються доручення, де знайти необхідний електронний документ, тощо.

Саме для вирішення завдання управління всіма ресурсами підприємства і була створена нова платформа. Її основна мета – охопити всі сторони діяльності підприємства, зробити всі напрями прозорими та легко керованими як для керівника, так і для менеджера.

Одне з нововведень «восьмої» платформи – розширений графічний інтерфейс. Наприклад, за допомогою блок-схем можна відображати шаблони бізнес-процесів під-

приємства, із зазначенням відповідальних осіб, умов розгалуження процесу. Ці самі процеси можна запускати на виконання у реальному режимі часу. Отже, якщо попередній виконавець позначить закінчення роботи своєї частини завдання, то наступний виконавець отримає повідомлення, що настала його черга діяти. А кого заохочувати чи карати, видно у відповідному звіті з деталізацією до конкретних завдань, які виконуються у цей момент.

У «восьмій» платформі змінився формат збереження даних, змінилися підходи до програмування, у програмістів з'явилося багато нових можливостей. Але якщо порівнювати її із 7.7 з точки зору користувача, то вона стала більшою та складнішою.

Розглянемо недоліки «1С: Підприємство 8» у порівнянні із 7.7:

1. «1С:Підприємство 8» буде працювати значно повільніше, ніж «1С: Бухгалтерія 7.7» при тих же умовах, тобто при однаковій кількості користувачів, однаковій кількості документів, при однаковій величині довідників. Це стосується невеликих організацій до 10 комп'ютерів. Якщо у організації із однією базою планується робота із більше ніж 40 чоловік, то однозначно рекомендується «1С 8».

2. Для того, щоб працювати з «вісімкою», необхідно додаткове навчання персоналу і необхідна мінімальна робоча база, що відповідає параметрам:

- операційна система: MS Windows 98/Me, MS Windows NT 4.0/2000/XP/ Server 2003 (рекомендується MS Windows 2000/XP/ Server 2003);
- процесор Intel Pentium II 400 МГц та вище (рекомендується Intel Pentium III 866 МГц);
- оперативна пам'ять 128 Мбайт і вище (рекомендується 256 Мбайт);
- жорсткий диск (при встановленні використовується близько 120 Мбайт);
- пристрій читання компакт-дисків;
- USB-порт;
- SVGA-дисплей [2, с.7].

Для того, щоб користувач зміг розібратися в механізмі стандартних звітів, йому треба мати хоча б знання початкового рівня про те, як зберігаються данні в «1С:8», що

таке реєстри, як проводяться документи, що при цьому відбувається. Для роботи з «1С» версія 8 персонал повинен бути більш кваліфікований.

3. В 1С версії 8 дійсно більше можливостей, більше звітів, більше варіантів роботи. Але більшість клієнтів не користуються навіть тим, що є в редакції «1С: 7.7».

4. Все, що можливо зробити в «1С: Підприємство 8», доступно і в «1С: Підприємство 7.7», але за допомогою спеціально написаних модулів.

5. Програми «1С» версії 8 коштують більше, ніж «1С: Підприємство 7.7». Причому, в мережевій версії вам необхідно буде платити за кожне робоче місце (окремо ліцензії продаються на 5, 10, 20, 50 робочих місць).

6. Програмування в «1С: Підприємство» версії 8 також має більшу вартість розробки.

7. Програми «1С» версії 7 працюють набагато стабільніше. Там майже не залишилося помилок. «1С» версії 8 – навпаки, змінюється і оновлюється регулярно, кілька разів на місяць, що теж позначається на її вартості та обслуговуванні.

Детальнішу різницю між «1С: Підприємство» версії 7.7 і 8.2 фірма виробник розмістила на своєму офіційному сайті [3].

Незважаючи на недоліки, цей програмний продукт має такі переваги використання:

1. У «1С» версії 8 не має проблем із сумісністю з новими операційними системами (у «1С: Підприємство» версії 7.7 є такі проблеми).

2. «1С» версії 8 набагато краще працює на великих підприємствах. Про це варто починати думати, якщо у вас більше 30 чоловік працює з однією базою.

3. Нові спеціалізовані конфігурації багатьма партнерами «1С» пишуться тільки під 8 версію.

4. «1С» версії 8 краще працює з MS SQL (хоча 1С +1 srp.dll вже не так сильно програє в цьому плані вісімці).

Але потрібно вказати і нововведення, що були прийняті із виходом платформи 8.2.

Для користувачів, що працюють через Інтернет, додана можливість працювати

в режимі низької швидкості з'єднання. В даному режимі роботи трафік знижується через зменшення кількості звернень клієнтського додатку до сервера. Це дозволяє працювати навіть на низькошвидкісних каналах, наприклад GPRS. Наприклад, це дозволить користувачам підключатися і працювати з базою навіть зі своїх смартфонів, комунікаторів в будь-якому місці, де є доступ в інтернет.

У режимі роботи програми інтерфейс користувача не розробляється при створенні системи, а лише описується розробником. А при виклику форми перемальовується у зв'язку зі встановленими правами користувача і його персональними налаштуваннями.

Підвищена стійкість системи до обриву каналу зв'язку між користувачем і кластером серверів. Тобто, тепер в переважній більшості випадків після відновлення розірваного з'єднання користувач зможе продовжити роботу з того «місця», на якому вона була припинена.

Використання механізму агрегатів дозволяє значно скоротити час формування звітів. Цей механізм дозволяє скоротити час здобуття даних для звіту. Для реєстра створюються сховища (агрегат), що містять інформацію в різних розрізах, при тому система сама вибирає розрізи залежно від інтенсивності використання їх користувачами.

У режимі роботи програми «1С 8.2» використовується новий дизайн інтерфейсу, орієнтований на комфортну і ефективну роботу. Користувач сам може набудувати зовнішній вигляд меню (панелі розділів, панелі навігації, панелі дій), форм довідників, документів, обробок, звітів.

А також розробники створили можливість роботи

в різних часових поясах: робота в режимі тонкого клієнта і веб-сервера-клієнта. Тонкий клієнт і веб-сервер-клієнт – це два нових клієнтських додатків. Додатково до можливості звичного користувачам 7.7, 8.0 і 8.1 файлового доступу і підключення до сервера по локальній мережі тонкий клієнт і веб-сервер-клієнт «1С 8.2» дозволяють підключатися до інформаційної бази по протоколу HTTP через спеціально налагоджений веб-сервер-клієнт. Ця можливість дозволяє забезпечити роботу користувачів в новому режимі – режимі керованого застосування. Тонкий клієнт встановлюється на комп'ютер користувача, має значно менший об'єм, чим клієнтське застосування 8.1, використовує менше ресурсів комп'ютера користувача, чим в 8.1. Він працює лише в операційній системі Windows. Веб-сервер-клієнт взагалі не вимагає спеціальної установки. Він працює в середовищі звичного користувачеві інтернет-браузера (Explorer, Opera, Mozilla, Safari і т.д).

Користувачеві досить запустити свій браузер, ввести адресу веб-сервера-сервера, на якому опублікована інформаційна база і він одержує повноцінний доступ до своїх даних. Таким чином, користувач може працювати в «1С» і на комп'ютерах зі встановленою операційною системою Linux.

При використанні даних режимів вже немає необхідності використовувати для ви-

Підпис передплатників на оновлення 1С

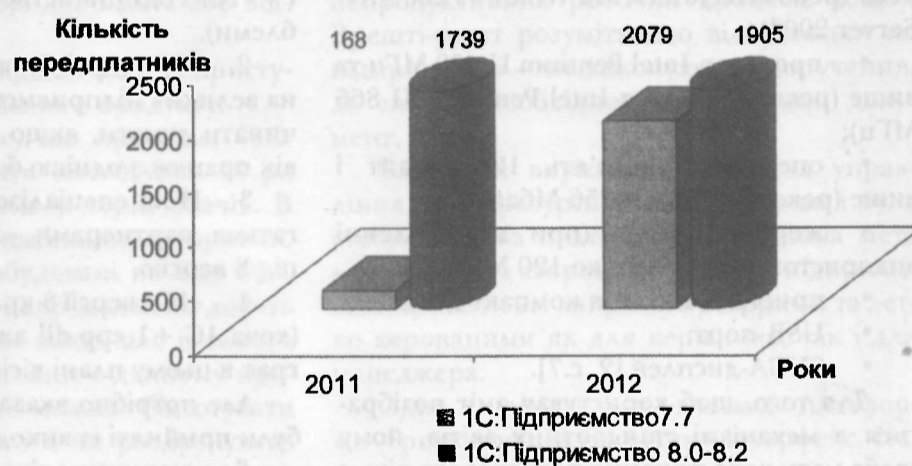

Рис. 1 Підписи на оновлення платформ 7.7 і 8.0-8.2 за 2011 і 2012 рр.

